

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

4. Fuit Ioannes in deserto baptizans, & prædicans baptismum poenitentiae in remissionem peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

ANTIDOTA EVANGELICA IN EVAN- GELIVM SECVNDVM MARCVM.

Marci Cap. I.

4. Fuit Ioannes in deserto baptizans, & predicans baptis-
mum penitentiae in remissionem peccatorum.

NOVELLA & profana, Chri-
stique Ecclesiae haecenus inco-
gnita haereticorum hodie sen-
tentia est, Sacramenta verbo
predicationis sic esse coiuuncta,
vt nec absque eo administrari
debeant, & ab eo omnem suam
vim atque efficaciam accipiant. Id quum nusquam
vel Ecclesia tradat, vel Scriptura doceat, ex huius
loci corruptela probare contendunt. Sic igitur
in haec verba Calvinus. *Haec loquendi forma (Prædi-
cans baptismum penitentiae) primum in genere ostendit
quisnam rectus Sacramentorum usus: deinde quomodo sit in-
stitutus baptisimus, & quid contineat. Sacramentum igitur
non est muta ceremonia, quae pompam nescio quam sine doctrina
ostendet, sed habet verbum Dei annexum, quod externam
ipsam ceremoniam vivificat. Verbum intelligo non quod magi-
cis susurris exorcista quispiam demurmuret sed quod clara
& dis*

& diserta voce pronuntiatum ad fidem edificandam valet.
 Hæc est nouella istorum hominū sententia. Ver-
 bi prædicationem externam adiungi Sacramen-
 to volunt, idque ita, vt illo verbo externa cere-
 monia viuificetur. Verbum autem quod Calui-
 nus hîc reijcit veluti magicis susurris ab exorcista que-
 riam demurmuratum, est ipsum Christi verbum bap-
 tismi ceremoniæ eo authore coniunctum, *In nomi-
 ne Patris & Filij & Spiritus Sancti*. Hæc verba externo
 aquæ elemento coniuncta, quæ qui baptizat inter
 baptizandum pronuntiat, ex Christi mandato
 dicentis, *Baptizantes eos in nomine Patris & Filij & Spi-
 ritus Sancti*, vocat homo impius magicū susurrum
 à ministro baptismi veluti exorcista demurmura-
 tum. Ita authore Caluino magicos susurros præ-
 scripsit Christus; & suos Apostolos veluti exor-
 cistas verba magica demurmurantes, ad bap-
 tizandum instruxit. Hæc est prophana hominis &
 minimè ferenda impietas. Nec enim alijs verbis
 ministri baptismi in Ecclesia Catholica vtuntur.
 Et hæc quidem verba Euangelica à Christo in-
 stituta externam aquæ ceremoniam viuificant.
 hæc veluti forma ad materiam aquæ accedunt, vt
 fiat aqua sacramentalis, & ad regenerationē spiri-
 tualem efficax. De hoc verbo Euangelico ait
 S. Augustinus: *Accedit verbum ad elementum, & fit Sa-
 cramentum. Detrahe verbum, & quid est aqua nisi aqua?*
 Quid autem sit illud verbum quo accedente ad
 elementum fit Sacramentum, alio in loco clarif-
 simè explicat. Deus (inquit) *adest verbis Euangelicis
 suis, sine quibus baptismus Christi consecrari non potest.*
 Et paulo post: *Quis nesciat non esse baptismum Christi,
 si verba Euangelica, quibus symbolū constat, illie defuerint?*
 Verba Euangelica dicit quibus symbolum con-
 stat, quia hoc symbolum fidei profitentur bap-
 tizandi,

**Caluini
 in Chri-
 stum
 blasphe-
 mia.**

**Verbum
 Sacramē-
 tale quid
 & quale.**

**Tract. 80.
 in Ioan.**

**De bap-
 tis-
 contra
 Donat.
 lib. 6. c. 25**

zandi, *Credo in Patrem & Filium & Spiritum Sanctum.*

Que ne ex coniectura dicta videantur, ipse seipsū explicabit Augustinus. In eodē opere ita scribit: Lib. 3.

Si Evangelicis verbis, In nomine Patris & Filij & Spiritus cap. 15.

Sancti, Marcion baptismum consecrabat, integrum erat Sacramentū, quamuis eius fides sub eisdē verbis aliud opinantis quam Catholica veritas doceat, non esset integra, sed fabulosis falsitatibus inquinata. Disertē expressit quid per verba Evangelica intelligat, non sanē prædicationem Evangelij ad ædificandam fidem audientium, vt Calvinus somniat, sed formam verborū à Christo præscriptam ad Sacramenti consecrationem & complementum. Et contra Caluini somnium de ædificanda fide per verbi prædicationem vnde externa ceremonia viuificetur, plurimum valet quod proximis verbis subiungit eodē loco doctissimus Augustinus. *Nam (inquit) sub eisdem verbis, id est, In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti, non solum Marcion, aut Valentinus, aut Arius, aut Eunomius, sed ipsi carnales paruuli Ecclesiæ, quibus dicebat Apostolus, Non potui loqui vobis quasi spiritualibus, sed quasi carnalibus, si possent singuli diligenter interrogari, tot diuersitates opinionum fortassis quot homines numerarentur. Nunquid tamen integrum Sacramentum non accipiunt? Aut nunquid ideo si profecerint, & opinionum carnalium vanitatem emendauerint, denudò quod acceperant repetendum est? Accipit quisque secundum fidem suam, sed quantum capit, gubernante illam misericordia Dei, de qua Apostolus dixit, Si quid aliter sapitis, Deus vobis reuelabit.* Hæc Augustinus, apertē docens Sacramenti integritatem & perfectionem non ab intelligentia & instructione audientium, sed ab ipsis verbis Evangelicis debitè retentis ac pronuntiatis pendere, & verbum Evangelicum non ad fidem ædificandam, sed ad Sacramentum perficiendū ex Christi institu-

institutione ac mandato proferri. Adeo verò verbum Evangelicum, quo consecratur baptismus, non est verbum prædicationis (vt acerrimè tuentur hæretici) sed forma illa verborum à Christo præscripta, *In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti*, vt (quemadmodum scribit Augustinus) *facilius fuerit inuenire hæreticos qui omnino nõ baptizarent, quam qui non illis verbis baptizarent.* Vnde in eodem opere prope finem affirmat eos omnes habere baptismum quod ubicumque & à quibuscunque illud verbis Evangelicis consecratur sine sua simulatione & cum aliqua fide accipiunt. Hanc ob causam Ariani, qui æqualitatem trium personarum non credebant, suamque perfidiam in publico cantu Ecclesiæ exprimere nõ sunt veriti, cantantes, *Gloria Patri per Filium in Spiritu S.* tamen formam hanc baptismi & verba hæc Evangelica, *In nomine Patris & Filij & Spiritus S. & que in diuino sit baptisate inuocationem permutare non sunt ausi, idque propter nimis apertam transgressionem,* ait Theodoretus. Eandem ob causam, quum iuxta decreta Concilij Nicæni Nouatiani ad Ecclesiam reuerentes per solam manus impositionem reciperentur, Cataphryges vel Pauliani similiter reuerentes baptizari præciperetur, huius discriminis causam reddens Innocentius Papa, Augustino contemporaneus, ita scribit: *Hoc in istis duabus hæresibus ita distinctum ratio manifesta declarat, quia Paulianista in nomine Patris & Filij & Spiritus S. minime baptizabant, Nouatiani verò eiusdem tremendis venerandisque nominibus baptizant.* Sic Augustinus Paulianos iuxta Concilij Nicæni decretum baptizandos scribit, *quia regulam baptismi non tenuerunt.* Vnde & Didymus Alexandrinus vetustissimus scriptor ita scribit: *Non arbitrator quemquam ita insanū atq; vecordē futurū, vt perfectum baptismum putet id quod datur in nomine Patris & Filij sine assumptione*

De baptif.
contra
Donat.
lib. 6.
cap. 25.
Lib. 7.
cap. 53.

Hæret.
fabul.
lib. 4.
Concil.
Nic. can.
3. & 19.

Epist. 23.
cap. 9.

Hæret. 44.

Lib. 2. de
Spiritu
Sancto.

assumptione Spiritus S. aut rursus in nomine Patris & Spiritus S. Filij vocabulo prætermissio, aut certe in nomine Filij & Spiritus S. non præposito vocabulo Patris. In eadem sententiam copiose & grauitè disputat contra Arianos Athanasius. Ambrosius quoque his verbis: *Catechumenus nisi baptizatus fuerit in nomine Patris & Filij & Spiritus S. remissionem non potest accipere peccatorum.* Denique Chrysost. exponens illa Apostoli verba, *Mundans Ecclesiam suã lauacro aque in verbo vite, In quo (inquit) verborum In nomine Patris & Filij & Spiritus S. Hoc est ergo ex totius antiquitatis consensu verbũ Euangelicũ quo consecratur baptismus, & quo externũ elementũ viuificatur, nõ doctrina Euãgelica, vt affirmat hoc loco Calvinus.*

Quod autem affirmat, videamus quomodo ex hoc loco confirmet. *Non enim (inquit) simpliciter Ioannes baptizasse dicitur in penitentiam, ac si gratia Dei in signo visibili inclusa esset, sed prædicasse qualis esset baptismi vtilitas, vt ex verbo prædicato efficax esset signũ. Hoc autem peculiare est baptismi, quod symbolum penitentiae dicitur in remissionem peccatorum. Iam quum eadem baptismi illius significatio, vis, & ratio fuerit quæ nostri, si figura à sua veritate estimatur, falsum diuersos esse Ioannis & Christi Baptismos. Aduertere opera precium est quàm tenui ac facili argumento grauissimum & constantissimũ Ecclesie Catholice dogma iste hereticus conuellit. Maximi momenti dogma est, Sacramentorum nostrorũ vim ac naturã cognoscere, & in quibus ea vis ac natura consistat, exploratũ habere. Ex materia certi elementi, & verbo veluti forma, quo accedente ad elementũ fit Sacramentũ, tanquam ex duabus necessarijs partibus compleri & perfici quodq; Sacramentũ, credidit hæcenus Ecclesia Catholica, & in Concil. generalibus ita res dudũ definita est, Concilio Florent. ac Trident.*

Contra

Serm. 3.
contra
Arianos.
De ijs qui
initiantur
mysterijs c. 4.
Homil.
20 ad
Ephes.

Grauis-
simum Ec-
clesie do-
gma futi-
lissimo
argumen-
to con-
uellit
Calui-
nus.

Contra aiunt hæretici verbū prædicationis illud esse quod accedēs elemento facit Sacramentū, vel (vt Calvinus hic loquitur) *quod externā ceremoniam viuificat*. Atrem tantam ex qua natura Sacramentorum dependet, in qua totius Ecclesiæ Catholice iudicium, praxim, ac fidem, (vt ex tot antiquitatis testimonijs circa vnum baptismum, de quo hic locus tractat, iam ostendimus) sibi aduersantem habent, quo tandem argumento probat Calvinus? *Quia* (inquit) *dicitur Ioannes prædicasse qualis esset baptismi utilitas, vt ex verbo prædicato efficax esset signum*. At vbi hoc dicitur, aut quæ Scriptura hoc dicit? Dicit hoc loco Marcus, dixit & Lucas, quod Ioannes *baptizans prædicauit baptismū pœnitentiæ*; sed eum prædicasse qualis esset baptismi utilitas, idque in eum finem vt ex verbo prædicato signum esset efficax, nec Marcus, nec Lucas, nec vlla alia Scriptura dicit. Duo igitur mendacia Scripturæ Euangelicæ affinxit Calvinus. Ioannes quidem *baptizauit aqua, prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionē peccatorum*: id est, quibus prius prædicauerat baptismum pœnitentiæ (est enim ordo inuersus, vt ipsi agnoscunt hæretici) & quos prius exhortatus fuerat ad pœnitentiā, (dicens, *Pœnitentiā agite, appropinquabit enim regnum cælorum, vnde & confitentes actus suos ab eo baptizabātur*) simulq; ad suum baptismum, in signum pœnitentiæ & nouæ vitæ, idque *in remissionem peccatorum*, id est, vt nec per illum baptismum, nec per illam prædicationem, sed per Christum quem Ioannes prædicabat, & per Christi baptismum ad quem ille suos præparabat, remissionem peccatorum consequerentur (Ioannes enim, ait in Actis Paulus, *baptizauit baptismo pœnitentiæ populum, dicens, in eum qui venturus esset post ipsum vt crederent*) illos baptizauit. Docuit ergo

Duo
mendacia
Scripturæ
affinxit
Calvinus.
Ioannis
baptis-
mus quo
sensu pœ-
nitentiæ
baptis-
mum præ-
dicabat.

Act. 19.

ergo & prædicauit Ioannes nec quæ esset baptis-
mi sui utilitas, sed in quem finē eos baptizabat,
& ad cuius rei significationem; nec vt ex illa præ-
dicatione aqua eius esset efficax ad remissionem
peccatorum. Nec prædicatio nec baptismus Ioā-
nis ipsam remissionem peccatorum contulit, sed
vtrumque ad Christum præparauit, à quo accipe-
rent remissionem peccatorum, ideóque digito il-
lis Christum demonstrauit. *Hic est Agnus Dei, hic est*
qui tollit peccata mundi. Ego baptizo vos in aqua: hic est qui
baptizat in Spiritu S. id est, in cuius baptismo Spiri-
tus S. remissionem peccatorū largitur. Sicuti hinc
de baptismo Ioannis Marcus ac Lucas, sic de ip-
sa Ioannis prædicatione loquitur Zacharias. Præ-
ibis ante faciem Domini parare vias eius, ad dandam scien-
tiam salutis plebi eius in remissionem peccatorū eorum. De-
dit scientiam salutis plebi prædicando in remis-
sionem peccatorum, non quia prædicatio eius re-
missionem peccatorum conferebat, sed quia ad
illam consequendam à Domino, cuius viam pa-
rabat, suos auditores informabat. Sic Ioānis præ-
dicatio cum suo baptismo coniuncta, non ad ali-
quam baptismi sui efficaciam quoad remissionem
peccatorum, sed ad populi instructionē faciebat;
vt illa externa ablutione intelligerent se veteris
vite pœnitentiam agere, & nouam resipiscentiam
profiteri, ad remissionem peccatorū ab illo con-
sequendam, qui baptizaret in Spiritu, ideóque
verè peccata remitteret. Quod ergo subiūgit Cal-
uinus, peculiare esse baptismo, quòd symbolum pœniten-
tie dicitur in remissionem peccatorum, de baptismo
Ioannis verum est sensu quo dictum est, de baptis-
mo Christi verum non est. In Christi quippe ba-
ptismo præcedit pœnitentia præparans ac dispo-
nens, & sequitur baptismus efficiens & conferens

Ioan. 1.

Matth. 3.

Luc. 1.

AA. 2.

remissionem peccatorum. Hunc ordinem primus Christianorū baptisus nos docuit, Petrus quippe prædicatione peracta, & animis audientium ad fidem & pœnitentiam compunctis, ipsisque interrogantibus, *Quid faciemus, viri fratres?* respondit Petrus, *Penitentiam agite, & baptizetur vnusquisque vestrum in remissionem peccatorum.*

Caluini
impudentia.

Atqui, ait Calvinus, *idem est baptisus Ioannis ac noster.* Vnde verò hoc constat? *Nam* (inquit) *quom eadem sit baptisus Ioannis significatio, vis, & ratio que nostri, falsum est diuersos esse Ioannis & Christi baptisus.* Ecce rem absurdissimā, & totius antiquitatis vnanimi consensu reprobata, ex simplici suppositione probat. Supponit eandē esse significationem, vim, & rationē baptisus Ioannis & nostri: & inde concludit nō esse diuersos. Sed quod pro comperto supponit Calvinus, hoc negat diuinitus inspirata Scriptura, hoc negat omnium veterū Patrum & concors sententia. Patrum concordē sententiam in Promptuario nostro Catholico produximus. Agnoscit eam Calvinus, & contemnit.

Dom. 3.
Aduentus.
Instit. lib. 4. c. 15
num. 7.

Neminem (inquit) *perturbet quòd alterum ab altero, baptisus Ioannis à Christo discernere veteres Patres contemunt, quorum non tanti nobis debet esse calculus vt Scripturae certitudinem quatefaciat.* Proferet igitur nobis aliquam Scripturam Calvinus, cuius certitudinem iste veterum Patrum consensus quatefaciat. Subiungit *Nulla enim alia è verbo Dei differentia inuenitur, quàm quòd in eū qui venturus erat, Ioannes baptizat: Apostoli in eum qui iam se exhibuerat.* Hæc ille impostor mēdax. Impostor, quia prætextu Scripturæ aliud docentis Patrum vnanimem sententiam reijcit. Mendax, quia quod de Scriptura ipse affirmat, purum mendacium est. Ecce enim duas aut tres alias ex verbo Dei differentias proferimus. Primum,

Differentia tres inter baptisum Christi & Ioannis.

Primum,

mum, quam ipse Ioannes discretissimè posuit. Ego
 baptizō vos in aqua in penitentiam: qui autem post me ven-
 turus est, qui fortior me est, &c. ipse baptizabit vos in Spi-
 ritu S. & igni. Maxima hæc est differentia quòd
 baptismus Ioānis non fuit in Spiritu S. sicut Chri-
 sti baptismus: quòd adeo verum est vt baptizati à
 Ioanne ne quidem an Spiritus S. esset audierint, vt in
 Actis Apostolicis profitetur. Rursum, baptismus
 Christi, quem Apostoli ministrabant, fuit in no-
 mine Sanctiss. Trinitatis, vt Christus illis præcep-
 tit. Baptismus Ioannis cum illa inuocatione &
 forma non fuit. Alioqui eius discipuli & ab eo ba-
 ptizati Spiritum S. ita penitus non ignorassent.
 Præterea, baptismus Ioannis, ipsius Ioannis pro-
 prius erat, & ab eo nuncupatus, sic loquente ipso
 Christo: *Baptismus Ioannis vtrum de celo erat an non?*
 Apostolorum & Ecclesiæ Christianæ baptismus,
 nec Petri nec Pauli baptismus sed Christi dicitur:
 quia per illos omnes non nisi vnus Christus bap-
 tizat. Sic alias tres ex verbo Dei differentias in-
 ueniunt, & nequiter mentitus Calvinus est, vt
 vnanimè veterum Patrum sententiam sub præ-
 textu Scripturæ aliud docentis homo peruicax
 reijceret. Sed hæc est hæreticorum hodie impo-
 stura: Patrum consensum se reijcere aiunt, quia
 plus Scripturæ deferendum. Re autem examina-
 ta, non plus Scripturæ, sed plus suis proprijs placi-
 tis ac phantasmatis deferunt. Deniq; aut Scri-
 pturam non proferunt, aut suo fermento illā cor-
 rumpunt. Nec tunc quæstio est, an propter Patrū
 calculum Scripturæ certitudo quatefacienda sit,
 sed quæstio est an in sensu Scripturæ incerto pro-
 pter nouellum cuiuslibet hæretici sensum, vere-
 rum Patrum vnanimis consensus reijciendus sit:
 Postremò quæstio est vter melius Scripturas in-

1.
 Matth. 3.
 Luc. 3.
 Ioan. 1.

Act. 19.

2.

Matth. 21

Expuro
 mendacio
 totam
 Antiqui-
 tatem
 reijcit
 Calui-
 nus.

tellexerit, vnus Calvinus ac Beza, quàm vnus August. totque alij antiquissimæ Ecclesiæ celeberrimi ac doctissimi Patres. In qua quæstione si nouellis magistris deferimus, surgent & alij nouelli (sicut post Lutherum surrexit Calvinus) qui idem postulabunt. Ita nouo cuiuslibet doctrinæ vento perpetuò circumferemur. Sed id ne fieret, *Pastores & doctores dedit Ecclesiæ suæ Christus, ad consumptionem sanctorum, id est, ad corroborationem fidelium; nec id ad breue tempus, sed donec occurramus omnes in vnitatem fidei (id est, donec impleantur tempora Gentium): vt iam (ab his doctoribus & pastoribus instructi) non simus paruuli fluctuantes, & circumferamur omni vento doctrinæ per nequitiam & astutiam hominum ad circumventionem erroris.*

15. *Pœnitemini, & credite Euangelio.*

In Harmon ad Marc. 1.

HAEC verba duplici cauillo conatur eludere Calvinus. *Quæri (inquit) potest quæ ex Euangelio pendeat pœnitentiæ, cur eam Marcus ab Euangelij doctrinâ separet.* Primum non Marcus sed Christus hæc verba dixit. Deinde Christus pœnitentiâ ab Euangelij doctrinâ nõ separat, vt fingit Calvinus; sed ad fidem Euangelio præbendam, seu ad credendum Euangelio, viam ac præparationem necessariam esse pœnitentiâ docet. At si ita est, *quomodo ex Euangelio pendeat pœnitentiâ?* ait Calvinus: id est, quomodo erit meum paradoxum verum, quòd prius oportet credere Euangelio, & per illam fidem Deum sibi habere certò propitiû, vt sic pœnitentiæ seriò studeatur? Sic enim alibi docet, vt alio in loco ostendimus. *Duplex (inquit) solutio est. Nam Deus interdum sic nos ad resipiscendum inuitat, vt tantùm dicat mutandam esse in melius vitâ: postea*

In Pröpt. Cathol. par. Quadrages. in Sabbato Hebdomada 2.